

# Celjske Slovenske Novine.

Vrednik: Profesor Valentin Kouček. —

Tete novine pridejo vsako sredo na svetlo: cena za četrtinko leta 40 kr. po pošti 50 kr. sr.

Nro. 11.

6. Klmovca 1848.

## Blagoslovljenje bandere narodno straže v Celi.

Dolgo let je že preteklo, kar se ni vidlo v Celi kaj takiga, kar se je 4. dan Klmovca godilo. Iz vsega Celjskiga kroga so narodni stražniki v Cele prišli, se svojim slovenskim bratom pridružiti, ino z njim lepi nepozabljivi dan obhajati, kateri jim je znamenje edinosti, vojaške bandero, donesel. — Tudi iz Graca je veliko število stražnikov prišlo z nadkomandantom vse štajerske narodne straže, z generalom Parkerjam, da so se veseliga goda vdeležili, ino prijazno Cele počastili. Na jarmecah je stal oštor v njemu altar čedno ovenčan, v katerim so gospod opat Vodusek dar svete maše za srečo naših verlih stražnikov nar Višnu doprinesli, kir jim je 8 mašnikov streglo. Pred tem so v nemškim ino slovenskim jeziku od imenitne pomembe vojaške bandero govorili, — po sveti maši so pa blagoslovili lepo bandero, katero so mile gospe Adele Sik ino Maria Gurnik v imenu vseh svojim bratrim možam izročile. Potem so žeblo v bandero bili, ino per vsakim žeblo se je slišal govor, kateri je pričal, kak zlo je bil vsak pričujočih naj bo Nemec ali Slovenc unet za močno, veliko, nepremagljivo Austrijo! Zdaj se vsedejo Celjski komandant gospod Gurnik na konja, ino k svojim tovaršam serčno govorijo tudi v nemškim ino slovenskim jeziku ino jim naročijo, rajši življenje dati, kakor prejeti bandero kdaj zapustiti, naj jo nosijo za svoj dom, za pravico ino za draga Cesarja Ferdinanda. Ino trikrat zadoni „Živio!“ — Tudi gospod nadkomandant general Parker so v nemškim jeziku h narodni straži prav iz serca govorili, ino trikrat se jim je na zdravje klicalo. Zvečer so pa naši vojaki vse vokne v kasar-

ni posvetili generalu Parkerju v čast, ino ob devetih pridejo tri trume veselih ljudi iz Beigrada, blizo Cela, z baklami in z muziko, ino so zopet mesto živeli, katero je že v večernih mraku vtihuilo! Tako je bil obhajaj dan, kateri je narodni straži znamenje edinosti, ino premage peracesel, — to, je, bandero, ktera kliče, naj se pod njoj zbirajo vsi junakosereni Slovenci Celjskiga kroga!

## Slavenov prihodnost (iz Slovenije.)

Nikdar ni človek lepši ino življeji besedo govoril, kakor Herder v svojih „ideah o zgodopisu človečanstva,“ ktere je iz svojiga obira na človeštvo spisal.

Nam Slavenam pa donč njegove besede o naši prihodnosti kakor blažno, osrečljivo razodetje iz boljšiga, lepšiga sveta in Herder pred našimi očmi stoji v milim osvitu rajskiga bitja, kader nas z gotovostjo nar življejšiga prepričanja tolaži:

„Kolo vse spremenijočiga časa se pa med tim neprenehama verti; ino ker ti narodi večdel v nar lepšim pojasu zemlje prebivajo; ino ker ni drugači misliti, kakor de hoste v Evropi zakonodaja ino politika na mesto vojničkiga duha zmiraj bolj tihno pridnost ino mirno vzajemno kupčijo in obhod narodov povisevati moge ino tudi povisevale hoste: se tudi ve, glohoko pogreznjene, nekudaj pridne in serčne ljudstva, hoste cukrat iz svojiga dolziga spanja zdrasile, suznih spon otele, in svoje lepe kraje od Jadranskih bregov do Tatranskih gor, od Dona do Melde kakor svojo vlastino rabile ino na njih svoje stare praznike mirniga prida ino terštva obhajati smele.“

Te besede Herderja so tako krone, tako veličanske, tako čisto človeške,

de mi Slaveni ponosni biti smemo, 'de so k nam govorjene in vsakteri bi si jih globoko v serce vtisniti mogel, de bi po njih moč zadobil, slavni boj junaško dokončati. —

Zakaj si Herder majhni del svoje predodgovorje ljubezni do ljudi sadajšemu zarodu svojiga ljudstva zapustiti mogel? Kako drugači vravnane bi bile razmere med Slaveni in Nemci! Ne bilo bi razpertije, ne sovraživa, ne zaničovanja, ker se vunder enkrat tudi mi pederzavamo, sužnosti jamu ostresti, ker se tudi mi z celo močjo prizadevamo, vikati omikanost in vzajemno edinost doseči, ker si priznamo in svoje lastne imetje pred Bogam in svetam zopet pridobiti hočemo!

Slaveni! Herder je ta blažni senj pred 50 leti vidil; zdaj bo resnica. De, čas je došel, de Slaveni sužnosti jamu ostrese, in tisti čas pripelje, ko bo na svojim daljšim bogatim zemljišu praznike mira, pridnosti in svobode obhajati smel.

Ta čas ni več dalje; sadajni viharji so le stresanje prchoda.

Zato, mile ljudstva, ne obapajte v hojo s sovražnikam vaše svobode, vaše edinosti, vaše veličine. Vi hočete pravico, vi hočete vsiji stopnjo izobraženja v cilj in konec človeštva doseči, vi hočete svobodo in vljudnost; vaše hotenje je krepkodušno, izvira iz nebeškiga nadešenja. Kdo vas tedaj na vaši poti presajge vstaviti more?

Tistih, kateri se vam zoperstaviti hočejo z orožjem daha ali z mečam, se nikar ne bojte; prvim manjka prava ojstrost, pravda in resnica, in zadaje tudi vi znate rabiti.

Oni hipejo bor zoper človeške in ljudske pravice, oni, ki si širokoustno pred vsim poštenost prilastujejo; oni, ki se izvoljeno ljudstvo vlnosti incaunjejo, v katerih ustih je zvestoba in poštenost vsaka druga beseda, oni morajo jenjati; Bog stanuje nad oblaki, dober Bog vlada nad zvezdami! Vunder, bratje! mir in poterpelaje! Dokazite jim, de tiste čednosti, ktere imeti oni se ustijo, vi zares imate; zraven tega pa nevstrahljivo kornanite k visokim namenu svojimu. — Tako boste svobodni Slaveni postali in po svobodi vaše ljudstvo na stopnjo povzdignili, de od nobeniga drugiga v vrednosti in velikosti nižji stalo ne bode.

(Dalje sledi.)

Od Štajerskiga zboru.

(Dalje ina konec.)

Rad bi vam tukej paragrafe na znaaje

dal, pa sej bote nje v kratkim brali; zakaj vse, kar se je na zboru govorilo, se v slovenski jezik prestavila in bode vmed Slovence razdeleno. Nekaj je pa vunder tako imenitno, da se vam mora hitro povedati. V nekima paragrafu se pravi, da bode Štajerska dežela prihodnje v tri velike okroge razdelena: V gornji Štajerski okrog, srednji Štajerski okrog in spodnji Štajerski ali Slovenski okrog; pod tega padejo vsi Slovenci. Vsak okrog ima svojo okružino zbornico, v kateri se poslanci vsih sosesek, ki v okrogu ležijo, združijo in pogovorijo; njih sklepi bodo deželniemu zboru predloženi.

Zakaj so pa Štajerska dežela tako razdelili? bode neki vprašal. — Prijatelj! zato da se bodo Slovenci, kateri nemorajo na Graški zbor priti, zato ko nemško ne znajo, v svojemu jeziku v okružni zbornici pogovorili. Koliko je kmetov, ki so prebrisane glave, in čisto pošteniga, miliga serca. Vsak njim zavupa, ker ve, da bodo za sosesko prav govorili, pa nemško ne znajo. Slovenci bodite veseli, ta spotika je zdaj proč, nikdar več se ne bodo narodi zatirali. Na Slovenski zbornici se bo slovensko govorilo, kakor hitro veči številu poslancev tega tirja. Pošlite tedaj take moze v zbornico, kateri so pravi Slovenci, kterih ni sram slovenski jezik govoriti, katerih ni sram da je nje Slovenka rodila, Slovenka dojila. Slava, velika Slava Newcom, zakaj povedali so' dostikrat, da oni želijo, da bi se Slovenci v svojem jeziku omikali in zobražili. Kdo pa tedaj zatira Slovenski jezik? Kdo drugi, kakor Slovenci sami. Veliko njih je, ki so, dokler so še brez hlače hodili prav dobro in gladko Slovensko govorili; potem so nje pa nemške sole tako spale, da so več delj Slovensko pozabili, alj se pa srassujejo materni jezik govoriti. Drugi ki so na veliki cestí alj v kerčni upkaj nemških besed pohzali, se povsod z Nemco bahajo. — Tretje pravijo: kako homo Slovensko na zbornici govorili, kdo zna slovensko pisati in brati? kdo bo protokole (matice) peljal? Na to odgovornim pojdi bedak po deželi in vidil bodeš kako lahko fantiči in deklčiči Slovensko berjejo in pišejo, — čadil se boš. Zopet drugi pravijo: da bi precej zdaj začeli na Slovenski zbornici Slovensko govoriti, to ne gre. Slovenski jezik še ni zadosti omikan, mi imamo premalo besed, kako se bodedo razasili? Bog vam daj pamet! Kako smo pa dodaj govorili?

če ni bilo zadosti besed; za božjo voljo! ali smo dozdaj lajali? V kateremu jeziku so dabovni sveto pismo Slovincem rozodevali?

Slovensko hočemo na zbornici govoriti, in vam pokazati, da imamo toliko besed, kolikor jih potrebujemo. Zadosti od tega? ker sin vam že rekel, da je, nova ustava za Stajerska deželo, tako umno in sprijetno osnovana, vam moram tud moze imenovati katere se nje naredili in vsi Stajerski Landi zaslužili. To imamo starih s sveto pismom: jez. vitez. Nathberg, Dr. Föregger, Dr. Wasserfall, Graf Kottulinski in Professor Hasler. Enaka hvala pa tud taistim možem gre, kteri so se posochu za nas Slovence krepko ponasali. Pervi med tem je gospod Vincenc Gurnik, Celjski rojak, poistemešter in vitar Cetijske narodne straže.

Blagor, v tih Stajerska dežela! ti si nam moze ročica, kterim je modrost nar lepši venci naše hvalečnosti podčtila.

Verli mož! Vedno bomo na Vas spomnili. V Gradcu 17. velk. serpna 1848. Skrebe.

Kakó se Madžari v sedanjim boji s Serblijani obnašajo.

V nemških novicah, ktere so začeli v Belim gradu z nadpisam „Serblijan“ na svitlo dajati, se bere vsostavku: „Grauelthaten der Madiaren. Officieller Bericht an das Haupt - Comité in Karlovic“ to le:

Peti dan mesca maliga serpna smo bili po hitvi pri Feldvaru, v kteri smo se tudi mi zdalej popisani bojevali, od našiga stolnika, gospoda Bogdana Bosnica v Feldvar poslani, tam pokoj in red storit.

Ko v Feldvar pridemo, gressu narprod v madžarsko cerkev, opravimo tam svojo molitev in se podamo poteca v svojo cerkev. Pa kaj vidimo tukaj! povsod nečloveško hudobijo, sirovo razdjanje, — Vrata so bile z železnimi drogmi in pisicami s šteklov veržene; pred vratmi je bil ogenj narejen, kjer je nekeršanski sovražnik cerkovne stoli in drugo lesnino sožgal, — cerkovni stoli in tudi škofovi sedci so bili razbiti — na sredi cerkve je ležal stekleni svečnik razdrobljen, — podoba matere božje je bila sicer na svojim mestu, pa vna prestreljena in oči so bile s bajoneti prebodene; ravno tako je bilo s podobami družih svetnikov; veliko

jih je ležalo na tleh z nogami poboženih! — Vse lampice so bile razbite in po tleh razmetane; še celo lampici, ki je visoko nad oltarjem Kristusoviga križanja visela, niso prizanesli; tudi ta je razbita na tleh ležala. Cerkovne bakve so bile po zemlji raztrošene, večidel vsi listi so bili iz njih izstergani in sožgani. Néki desetnik (korporal) iz Čuruxa je njih ostankje pobral in vsak list svete nedolžnosti in naše keršanske hvalečnosti pred veliki oltar, — oči in kaj se nam mi drugi nismo mogli sola zderkati; vse, vse znanja naše keršanske vere, še celo presveto rešuje telo je bilo razbito, z nogami potapčano, oskrnjeno! Veliko zagrujalo in oltarjevi pert sta bila razstergana in v več mestih prežgana — skrinja mira in sprave (tabernakel) odperta in sveto oče in sveti zakramenti raztrošeni in potapčani! — Okramnjeni smo stali tukaj nad tako neizrečeno hudobijo, pa tudi razserženi, ker smo pravoverni kristjani, in nikoli bi se bili mogli verjeti, da se kedaj kaj takega na svetu primériti, nar menj pa, da se v cesarstvu, za katero so je toliko stoletij naša kri prelivala, nam taka zgoditi more. Ustnice se nam tresejo, pa vender moramo nar večji gušobnost povedati. Na oltarji smo našli, razn de so tudi takej zakurili, šloveško blato! Poslušajte! Oh poslušajte! Z eno besedo, kamor so se naše oči ozerle, povsod je bilo vse razdžano in oskrnjeno!

Damo to častitimu odboru poldeveno na znanje in prosimo v poslužnosti: da vsak pravoverni kristjan, in sploh vsak, kdor keršanstvo spoznava, vidi, da naš sovražnik ni samo namenil, našo narodnost, ampak tudi našo keršansko (istočno ali staroversko) véro zatreti.

Prišli smo vse to povedat in s svojimi podpisani poterdit.

V Karlovc 14. maliga serpna 1848. Gjorjenc Ranković, desetnik iz Batnjice, 11. Kom. — Pavle Konjevič, vojak iz Sasa, 12. kom. — Jovan Milin, vojak 10. komp. — Naprošeni podpisavce imen: Nikola Skenzič s.r. — Priče: Peter Jovanović s.r. — Aleksander Kostić s.r. — Mihailo Kreštić s.r. — Arsenije Kolarski s.r. — Dr. Radojčić s.r.

De je prepis prvima spisu ves enak, poterdi glavni odbor serbskiga naroda z podpisam in pečatom.

V Karlovcu 15. maliga serpana; vodja pisarnice in tajnik naroda

Jovan Stankovič s. r.  
(Kmet. rekedel. novice.)

### IZ DUNAJA.

Državni zbor je 31. veljaka serp. sklenil:

1.) Podložnost in razmere gospodarskega varstva jenjajo; 2.) Zemljiša se imajo popolnoma od davkov rešiti; 3.) Vsi davki, katiri iz podložnosti izvirajo, postavim: desetina, kazen, tlaka i. t. d. jenjajo za naprej; 4.) Za odpravlanje takih dolžnost, ki iz osebne (persoonske) vezi podložnosti izvirajo p. deseti duar, kancelijski davki i. t. d. ne bo nobeniga odškodovanja; 5. Za odpravo natoralskih in duarnih davkov (desetina, kazen, koplevnik, goršina, tlaka laudemium i. t. d.) katire so posestniki od in za zemljiša gospodski odrajtovali, se ima berž primerano odškodovanje odločiti; 6. Posebni odbor (komisijon) postavljen iz poslancev vsih dežel — ima prevladati, po kiro ceni in na kako vižo se bodo imenovani davki odškodovali. 7.) Gospodarske oblasti imajo svoje opravila začasno na državne postroške opravlati.

### Hrvatska in slavonska dežela.

Iz Zagreba 29. V. S. Pred učeranjem je bil tukej odbor gradiskiga regimenta, ki je svetlimu banu poročil naravnovej odločbe tega polka, namreč de od zdaj ne prizna gospodarja nad seboj razum Cara in Jelačića bana, in de naj jih na ravnost, brez odloge proti Madžarom pelje. —

Casopis avstrijskiga Lloyda prinese novice iz Reke dne 31. Veljka, de je tisti dan banski komisar, podžupan Benjovac z 1000 Graničari in Serežani v Reko prišel, mesto brez vsiga vpiranja od strani mestnjancev prevzel, madžarsko poglavarstvo pregnal, in mestno gospodsko poveril. V lepim razglasu je stanovavce v imenu celiga hervaško - slavonskiga naroda pozdravil, in skerbniga banoviga varstva zagotovil.

Po ravnostim časopisu bi bili Terzaški Slavjani 35,000 gold. Hervatam poslali. — (Slovenja.)

Pervi dan tega meseca je nehala, pošta od Zagreba na Dunaj čes Vo-gersko iti. Ona gre zdaj vsakdan iz Za-

greba čes Bistrice, Oroslavje, Krapino in Rogatec do Poličane in od tod po železnicu na Dunaj. Po tej cesti pride zdaj pošta za pol dneva prej na Dunaj kakor čes Vo-gersko. Vsrok te sprembe je, ker so se nekteri Madžari ošabno prederžali, cesarske orle na poštah vozovah z sajam pomazati, ino ker so v sedajnih časah se clo poštee vozove preiskali, ali ne vozijo pakče iz Dunaja na Zagreb.

### Ogerska dežela.

Ravno zdaj je prišel glas v Beligrad, de se je Bela Cerkva, ktero Serbli 19 dne zavoljo pomanjkanja strelniga prahu dobiti niso mogli, narodni armadi predala (podala.) V Pančevu so zasledili nekako zakletbo, ktero so odlosali Nemci v zavezi z belocerkvanskimi, veriškimi in zemunskimi Nemci, proti Serbam spledli. (Serb. Beogr. nov.)

### Lombardsko - beneško kraljestvo.

Po zadnih novicah iz Milane dne 28. p. m. je maršal Radecky od generala d'Aspre sporočilo prejel, de se je Garibalditova derhal na Svajcarskih mejah nekaj razkropila, nekaj polovila. — Maršal sprejema dan na dan sardinskiga ministra, s kterim se pogovori zastran miru godijo. Maršal Radecky si je že sereu pristiga lobstva v Milani priklovil, ker je zdaj lepi red, in ker tudi starimu uradnistvu (Bureaucratie) peruti striže, nove mlade uradnike postavlja in pa število uradov ali državnih služb, koliko je moč, zmanjšuje. Tudi davke je ponižal. — Ruski Car je mesde francoski vladi napovedal, de hoče svojiga poročnika iz Pariza poklicati, kakor hitro bi francoska armada v laško deželo stopila. (Slovenja.)

### Dalmacia.

Veste, koto je v Dalmaciji proti združanju tega kraljestva z Hrvatskim in Slavonskim? Nekoliko poitaljanskih Dalmatincev, ki kakor pravi izdajavec domovine spoznati nočejo, de je v tem združjenju edino rešenje te toliko zatirane in vboje dežele. Tarih odpujalikov je komej edca na jezero in 999 jih čeli se z brati svojimi skleniti tode žalosno je, de uni izdajavec imajo moč v rokah, ker so uradniki. (Serb. Beogr. nov.)